

F 1769
S 85

Miloslav
Stingl

Indiáni
černoši
a vousáči

ALBATROS PRAHA

Nejstarší člen expedice a zároveň její vůdčí — sovětský antropolog Volf Venjaminovič
Ginsburg s jednou z našich yateraských dítelek.





Yateraská Indiánka.



Členové expedice procházejí nekonečné trávové porosty náhorních planin. (Prvý jde prof. Rivero.) Tráva tu někdy dosahuje výšky člověka.

Uneš, tak jako v předkolombovských dobách, jsou kubáňští Indiáni převážně zemědělci.
Na obrázku zajímavý vlek používaný v Iscondidě.





A toto je vůdce i nosič výpravy — yateraský Indián Goya Gregorio Ramirez Ramirez.



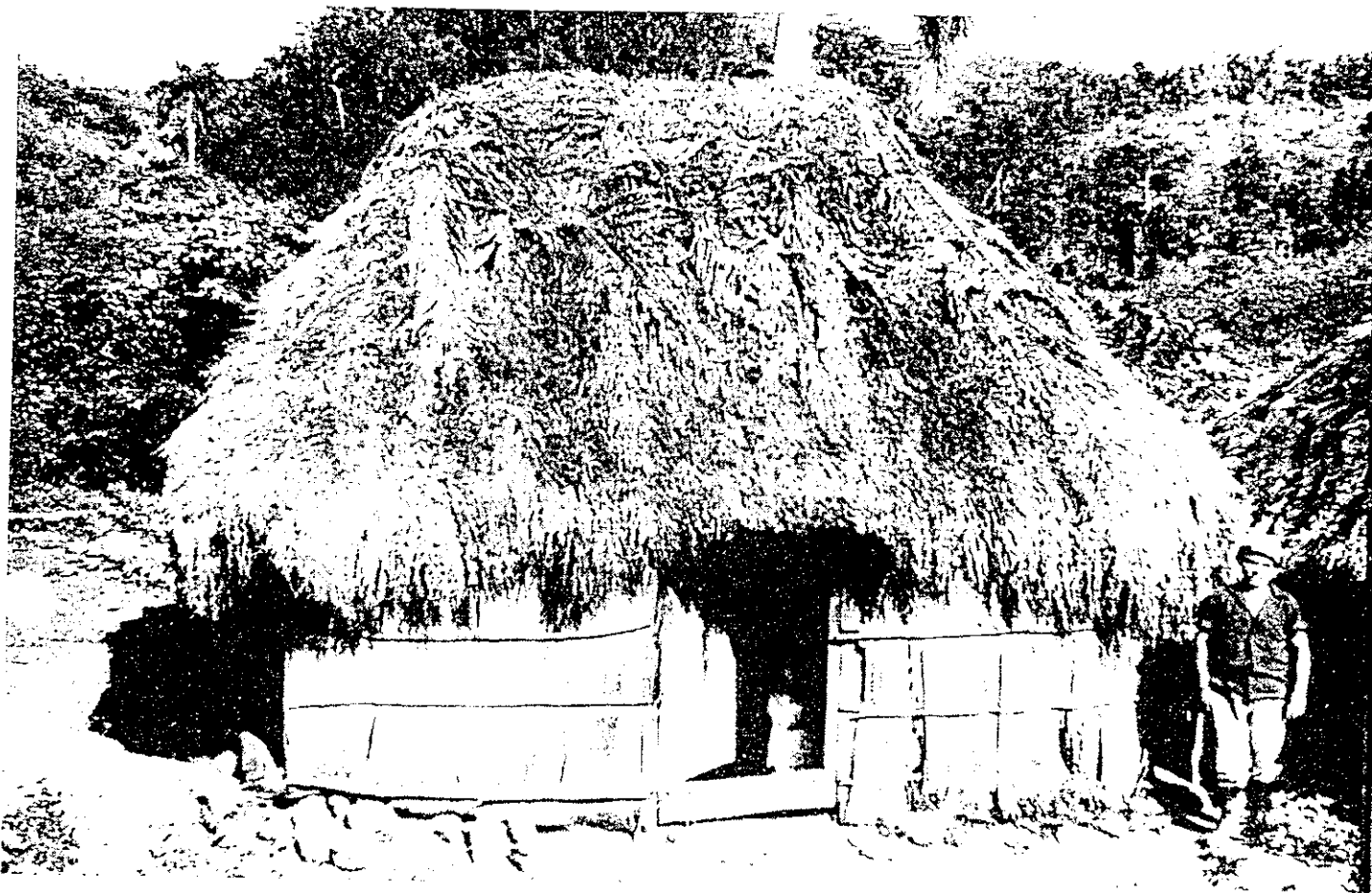
V San Andresu byla přechodným domovem expedice tato indiánská chýše.

V některých yateraských vesnicích pěstují však dnes Indiáni i kávu.





Důležitým doplňkem chudícké potravy yateraských Indiánů jsou kokosové ořechy.



Jiný typ indiánské chýše ve východokubánských horách.

◀ Jednoduchý příbytek yateraské rodiny (Caridad de los Indios).





Nejvýraznějším znakem yateraských Indiánů je jejich mimořádně malý vzrůst. Na obrázku dospělý Indián vedle autora knihy (který měří 167 cm).

◀ Indiánský stařík hrající na jednoduchý hudební nástroj — guiro.

1 cílné poměry yateraských Indiánů zkou
ku kubánský antropolog dr. Manuel Rivero
... la Calle.



Ano, tento přísný strážce horské posádky je — tolik už poznám — nesporně Indián. Vedle tělesných znaků, které výrazně charakterizují Indiány a odlišují je od ostatních skupin obyvatelstva a o nichž si, najdeme-li další Indiány, povíme trochu víc, pomáhal mi při hledání yateraských Indiánů ještě další znak: pátral jsem po člověku, osobách jménem *Ramirez* či *Rojas*. Ve všech zprávách, v nichž se i o pokolumbovských kubánských Indiánech mluví (zejména ve zmíněném líčení výpravy profesora Nuñeze Jimeneze k pramenům řeky Toa a stejně i v oné skoro sedmdesát let staré zprávě philadelpského muzejníka), se totiž tato dvě jména vyskytují.

Nuñez Jimenez například vzpomíná, že náčelník Indiánů, kteří v Bernardu jeho expedici zajali, se jmenoval Celestino Rojas a dr. Culin — co říká Dr. Culin, který ovšem sám tyto Indiány nikdy nespatriil? Vzpomíná, jak při onom kávovém večírku v baracoaském klubu *Unión* mu jeho předseda vyprávěl, že „60 mil od Baracoy žije asi 100 rodin Indiánů, kteří se jmenují Rojas a Ramirez“!

Právem jsem se tedy mohl domnívat, že tato dvě jména jsou nejenom obyčejnými příjmeními, ale pro amerikanistu, který se vypravil hledat Indiány, i vodítkem, svědectvím možného indiánského původu nositelů těchto jmen. Položil jsem tedy strážci LCB — nesporně Indiánu — otázku, kterou jsem si pro svého prvního Indiána už dávno připravil:

„Jmenujete se Ramirez nebo Rojas?“

Tázaný nadšeně souhlasil:

„Ano, *compadre*, jmenuji se Ramirez Rojas (Kubánské příjmení se skládá vždy z příjmení otce a příjmení matky) . . . Ty mne znáš, *compadre*?“

„Ne, neznám. Ale chtěl bych se s tebou seznámit, Ramirez. A také se všemi ostatními, kteří se jmenují jako ty. Víš, já jsem přišel hledat do hor právě Ramirez a Rojas.“

Teď už strážce stanice protibanditských oddílů zcela zradil odstup, přísnost a vojácké vystupování, jež se vyžaduje od ochránce vojenského objektu vůči cizinci, navíc „civilovi“, a rozesmál se mi do očí. „To tě lituji, *compadre*. Tady — a ještě víc tam za horama, v údolí San Andres a La Escondidě, v Levisé a Rancherii, v Palenquitu i Caridad de los indios, tam všude žijí jenom Ramirezové a jenom Rojasové. My jsme vlastně všichni jedna rodina. Ale ani já je neznám všechny. A to tu žiju od narození.“

Jsem mu zřejmě k smíchu. Ale zaplaťpánbůh za ten posměch. Vždyť jsem se právě dozvěděl, co jsem chtěl vědět, že — za prvé: „My jsme tu všichni Ramirezové a Rojasové“, což znamená, přeloženo do úkolu naší výpravy: žije tu řada osob, jak chceme věřit, opravdu indiánského původu, a za druhé: strážce stanice říkal, že Ramirezové a Rojasové žijí také v San Andrésu, La Escondidě a ještě na jiných místech. Nemohl nám vlastně lépe určit další trasu cesty.

Náš rozhovor — první Indián byl pro mne jako první knížka pod vánočním stromkem, prohlížel bych si ji, povídal bych si s ní do noci — přerušil velitel stanice, kterého příchod podezřelých cizinců vyrušil od večere.

Komandant horské setniny LCB musí nedůvěřovat neznámým. Horami se potloukají, či lépe řečeno potloukali často velice nebezpeční lidé. Ale ledy nedůvěry brzy roztály. A tak nás zve — jmenuje se Isidoro — do svého „hlavního stanu“, z něhož řídí kontrolu celé této zóny horského vnitrozemí Oriente. Isidoro není Indián. Říká nám: „Přišel jsem sem teprve nedávno, doma jsem na severu — v Sague“, ale svůj rajón dobře zná, a tak i ví, kde žijí lidé, kteří by nás asi mohli zajímat. A znovu opakuje jména osad, jež znám už od Indiána strážícího dům. Isidoro je často navštěvuje. Vždyť tam všude má své vojáky. Jen velitelé oddílů LBC jsou totiž vojáky z povolání. Mužstvo této pevné stráže v horách tvoří dobrovolníci, muži, kteří dvakrát a mnohdy i třikrát týdně opouštějí svá políčka, aby pomáhali chránit klid ostrova.

U ohně nám pak Isidoro vypráví desítky příběhů, malých i velkých dramát, které tento boj s bandity tady v horách kolem Monte Verde přinesly. To jsem ještě netušil, že za několik měsíců — při mé další expedici za Indiány — se dostane naše nová výprava přímo do středu takového střetnutí, na bojiště této nevyhlášené války.

Vojácké příběhy dohasínají s posledními plameny ohně. Nám se ale ještě nechce spát. Znovu a znovu se vyptáváme na obyvatele komandantova rajónu.

